

D50 1978

1978, 24. dubna, Praha. – Dopis Federálnímu shromáždění, generálnímu prokurátorovi ČSSR, České národní radě a ministru spravedlnosti ČSR, protestující proti trestnímu stíhání Gustava Vlasatého z Litvínova.

Mnozí českoslovenští občané, mezi nimi zejména pracující koncernového podniku Chemopetrol v Litvínově, se v uplynulých týdnech dověděli o trestním stíhání Gustava Vlasatého, zaměstnance těchto chemických závodů.'

Gustav Vlasatý pracuje v podniku dvacet devět let; byl zprvu laborantem, později pracovníkem propagace. Patří mezi desetitisíce československých pracujících, kteří se po roce 1968 stali obětí politické diskriminace v zaměstnání a povolání, na niž upozornila Charta 77 již ve svém základním prohlášení, dále v dokumentu č. 7 a dopisech Federálnímu shromáždění z 30. května 1977 a 19. ledna 1978.² I když Gustav Vlasatý mohl po roce 1970, kdy byl vyloučen z KSČ, dále pracovat v chemických závodech, byl diskriminován tím, že byl přeřazen do podřadné funkce a pobíral mnohem nižší plat. Svou nespokojenost vyjádřil žertem na nástěnku ve své kanceláři, na níž byly umístěny výstřižky z oficiálního československého tisku o snižování životní úrovně pracujících na Západě a o rostoucím materiálním blahobytu československých pracujících, umístil své dvě výplatní pásky, jednu z konce 60. let a druhou z loňského roku. Úbytek činil několik set korun. Nástěnka visela na pracovišti mnoho měsíců; dne 30. ledna 1978 byl Gustav Vlasatý obviněn z trestného činu pobuřování podle § 100 odst. 1 a) trestního zákona, byla u něj provedena domovní prohlídka a podnik s ním okamžitě rozvázal pracovní poměr. Téhož dne byl vzat do vazby, kterou strávil ve věznici v Litoměřicích. Dne 24. března 1978 byl okresním soudem v Mostě odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvaceti měsíců; tento rozsudek dosud nenabyl právní moci.³

Případ Gustava Vlasatého je výrazem neuspokojivé situace v podniku, a to zejména v oblasti mezilidských vztahů, personální politiky a řízení práce. Gustav Vlasatý tyto nedostatky často kritizoval. Je tedy pravděpodobné, že již dávno vyvěšená nástěnka posloužila pouze jako záminka pro jeho uvěznění a odsouzení. Skutečným důvodem této perzekuce je obava některých vedoucích pracovníků o vlastní pozice. Propuštění z práce a uvěznění Gustava Vlasatého je popřením práv pracujících, a to těch, která jsou oficiálně tolik zdůrazňována: práva na kritiku a na spoluúčast na řízení podniku a práva na práci podle kvalifikace a schopností.

Případ Gustava Vlasatého znovu ukázal, že soudy používají jednotlivých ustanovení trestního zákona v případech, kdy skutková podstata spočívá pouze v tom, že občan jednal v souladu s právy a demokratickými svobodami, které mu zaručuje ústava, oba mezinárodní pakty o lidských právech a celý právní řád. Justiční orgány mohou takto označit za pobuřování jakoukoli společenskou kritiku, jakékoli domáhání se práv,

jakýkoli projev svobodné vůle. Gustav Vlasatý jednal v souladu s článkem 28 Ústavy a článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, které zaručují svobodu projevu, zatímco justiční orgány tato ustanovení nerespektovaly. Okamžitým rozvázáním pracovního poměru porušilo vedení podniku zejména článek 21 Ústavy, článek 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, zákonné ustanovení podle § 53 Zákoníku práce a článek 3 písmeno c) úmluvy č. 111 Mezinárodní organizace práce OSN.

Charta 77 je neformální společenství, které usiluje o dodržování lidských práv a respektování právního řádu. Byli jsme seznámeni s osudem Gustava Vlasatého a pokládáme postup proti němu a zejména jeho odsouzení za nezákonné. Žádáme proto se vším důrazem, aby tyto nezákonnosti, které mají v jeho případě osmiletou historii, byly cestou zákonných prostředků odstraněny. Žádáme rovněž, aby jejich viníci byli potrestáni a aby s průběhem těchto kroků, které musí být završeny plnou občanskou rehabilitací Gustava Vlasatého, byli seznámeni zaměstnanci chemických závodů. V první řadě však požadujeme okamžité propuštění Gustava Vlasatého na svobodu.

dr. Ladislav Hejdaček, Marta Kubišová, dr. Jaroslav Šabata mluví Chartě 77

^ úsd, sb. FMV-Ch – strojopis, prvopis s vlastnoručními podpisy.

¹ Viz Sdělení VONS č. 5 (Gustav Vlasatý). In: *Informace o Chartě 77*, roč. 1 (1978), č. 6, s. 4; Sdělení VONS č. 6, *tamtéž*, č. 7 (1978), s. 2; *Ještě k případu Gustava Vlasatého*, *tamtéž*, č. 8 (1978), s. 24.

² Srv. D10 (8. 3. 1977), D16 (30. 5. 1977) a D40.

³ Rozsudek potvrdil 12. května 1978 v odvolacím řízení Krajský soud v Ústí nad Labem .

Plné znění: In: Informace o Chartě 77, roč. 1 (1978), č. 6, s. 4-5 • *Charta77. Rok 1978. Samizdatový sborník*, s. 42.